

TOPLUMSAL CİNSİYET EŐİTLİĐİ

Dr.ÖĐr.Üyesi Özgür GÜLDÜ

TOPLUMSAL CİNSİYETLE İLGİLİ KURAMLAR-4

KAYNAK: Dökmen, Z. (2010). Toplumsal Cinsiyet - Sosyal Psikolojik Açıklamalar. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Toplumsal Cinsiyet Şemasıyla İlgili Bilgi İşleme Kuramı

- Çocuk, cinsiyetiyle ilgili bilgilerin işlenmesine aktif olarak katılırlar.
- Cinsiyet şemaları:
 1. Genel cinsiyet şeması: nesne, davranış, kişilik özellikleri ve rollerin gruplanmasını içerir.
 2. Kendi cinsiyet şeması: kendi cinsiyetine ilişkin bilgileri içerir. Kendi cinsiyetine ilişkin geleneksel davranışları içerir.
 3. Diğer cinsiyet şeması: Bu şemada diğer cinsiyete ilişkin davranış ve eylem planları bulunur. Ancak kendi cinsiyeti gibi zengin değildir.

Toplumsal Cinsiyet Şemasıyla İlgili Bilgi İşleme Kuramı

- Cinsiyet şemalarının çeşitli işlevleri vardır:
 1. Cinsiyet şemaları davranışa yöneltir. Kendi cinsiyetine ilişkin uygun davranışları seçmesini sağlar.
 2. Cinsiyet şemaları, bilginin organize edilmesini sağlar. Dikkati yöneltir, hangi bilgilerin kodlanacağını ve hatırlanacağını belirlerler.
 3. Cinsiyet şemaları, bilgiye temel oluşturur. Özellikle bir durum hakkında bilgi olmadığı ya da belirsiz bir bilgi olduğunda eksiklik şemayla tutarlı bir şekilde doldurulur.

Sosyal Rol Kuramı

- Kadın ve erkeğe toplum içinde farklı statüler verilmiştir ve hiyerarşik yapı içinde erkekler daha yüksek statülü rollere sahiptirler.
- Sosyal rolleri farklı olduğu için kadın ve erkek arasındaki farklılıklar oluşmaktadır.
- Eğer kadın ve erkeğin rolleri değişirse cinsiyet farklılıkları da değişecektir.
- Kadın daha yüksek statülü rollere sahip oldukça cinsiyet farklılıkları da azalacaktır.

Sosyal Rol Kuramı

- Sosyal rol kuramı, kadınlarla erkekler arasındaki bütün davranışsal farklılıkların cinsiyet kalıpyargıları ve sosyal rollerle açıklanabileceğini ileri sürmektedir.
- Çoğu kültürde çocukların sorumluluğu erkeklere değil, kadınlara verilmiştir. Dolayısıyla kadınlar bakım verici, sıcak, şefkatli gibi özelliklerle ilgili olarak kabul edilir.
- Bunun gibi insanların çoğu etkinliği toplum içindeki sosyal rollere göre belirlenir.
- Gerektiğinde baskı yapılarak insanların buldukları sosyal rollere ve cinsiyetlerine uygun davranmaları sağlanır.